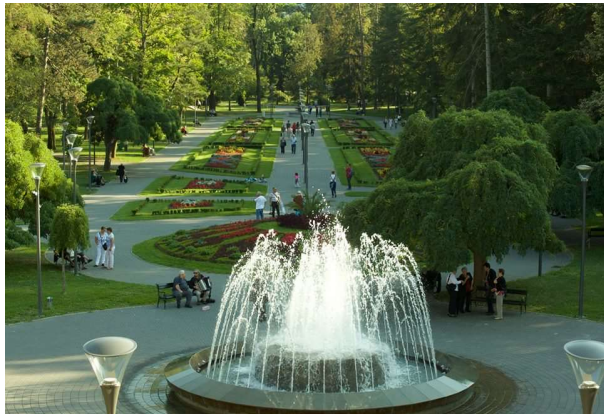

ОПШТИНА ВРЊАЧКА БАЊА

ГРАЂАНСКИ ВОДИЧ КРОЗ ОДЛУКУ О
БУЏЕТУ за 2023. годину

САДРЖАЈ

1. Увод
2. Ко се финансира из буџета?
3. Како настаје буџет општине?
 - Појам буџета
 - Ко учествује у буџетском процесу?
 - На основу чега се доноси буџет?
4. Како се пуни општинска каса?
 - Шта су приходи и примања буџета?
 - Структура планираних прихода и примања за 2021. годину
 - Шта се променило у односу на 2020. годину?
5. На шта се троше јавна средства?
 - Шта су расходи и издаци буџета?
 - Структура планираних расхода и издатака за 2021. годину
 - Шта се променило у односу на 2020. годину?
 - Расходи буџета по програмима
 - Расходи буџета расподељени по директним и индиректним буџетским корисницима
 - Најважнији капитални пројекти
 - Најважнији пројекти од интереса за локалну заједницу

Драги суграђани и суграђанке,

Основна сврха документа који је пред вама јесте да на што једноставнији и разумљивији начин објасни у које сврхе се користе јавни ресурси да би се задовољиле потребе грађана.

Грађански буџет представља сажет и јасан приказ нацрта Одлуке о буџету општине Врњачка Бања за 2023. годину, која је по својој форми веома обимна и тешка за разумевање због специфичних појмова и класификација које је чине.

Иако је немогуће објаснити целокупан буџет у овако краткој форми, искрено се надамо да ћемо на овај начин успети да вас информишемо о начину прикупљања јавних средстава и остваривања прихода и примања буџета општине, као и о начину планирања, расподеле и трошења буџетских средстава.

Кроз овај транспарентан приступ настојимо да унапредимо разумевање и интересовање наших суграђана за локалне финансије, а у перспективи очекујемо и сарадњу локалне самоуправе и житеља Врњачке Бање у заједничком постављању циљева, дефинисању приоритета и планирању развоја наше општине.

Бобан Ђуровић
Председник општине

Ко се финансира из буџета?

Директни корисници буџетских средстава:

- Скупштина општине
- Председник општине
- Општинско веће
- Општинско правобранилаштво
- Општинска управа

Остали корисници јавних средстава:

- Образовне институције (школе)
- Здравствене институције (домови здравља)
- Социјалне институције (Центар за социјални рад и Црвени крст)
- Непрофитне организације (удружења грађана, невладине организације, итд.)

Индиректни корисници буџетских средстава:

- Културни центар
- Библиотека „Др Душан Радић“
- Предшколска установа „Радост“
- Туристички организација
- Спортски центар
- Општинска стамбена агенција
- Месне заједнице

Како настаје буџет општине?

БУЏЕТ општине је правни документ који утврђује план прихода и примања и расхода и издатака општине за буџетску, односно календарску годину.

То значи да овај документ представља предвиђање колико ће се новца од грађана и привреде у току једне године прикупити и на који начин ће се тај новац трошити.

Из општинског буџета се током године плаћају све обавезе локалне самоуправе. Исто тако у буџет се сливају приходи из којих се подмирују те обавезе.

Председник општине и локална управа спроводе општинску политику, а главна полуга те политике и развоја је управо буџет општине.

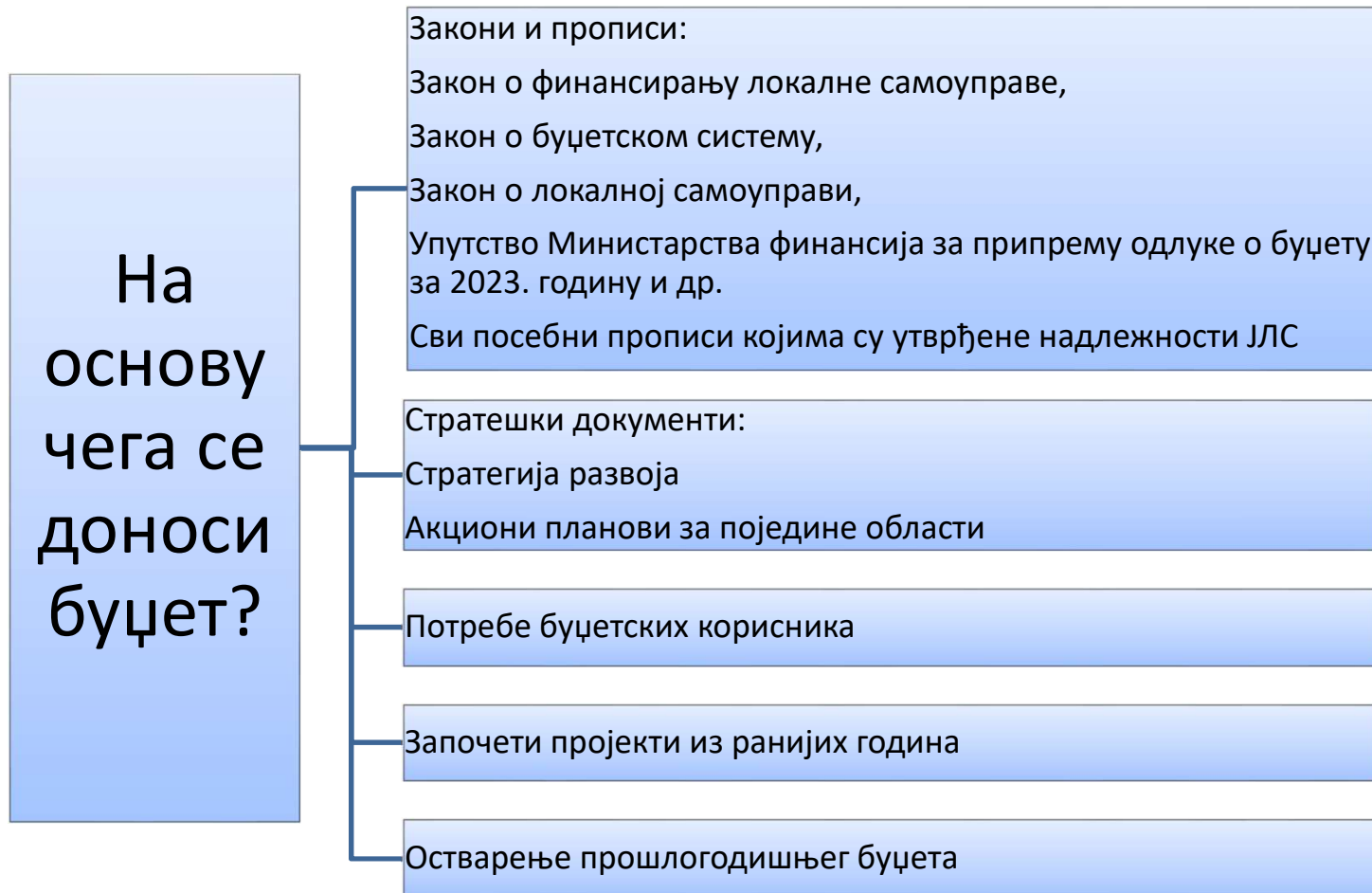
Приликом дефинисања овог, за општину Врњачка Бања најважнијег документа, руководе се законским оквиром и прописима, стратешким приоритетима развоја и другим елементима.

Реалност је таква да постоје велике разлике између жеља и могућности, тако да креирање буџета подразумева утврђивање приоритета и прављење компромиса.

Ко учествује у буџетском процесу?

На основу чега се доноси буџет?

Како се пуни општинска каса?

- Укупни јавни приходи и примања општине Врњачка Бања за 2023. годину износе

2,207 милијарди
динара

- Одлуком о буџету општине Врњачка Бања за 2023. годину планирана су средства из буџета општине у износу од 2.063.807.000 динара и средства из осталих извора у износу од 143.309.000 динара.

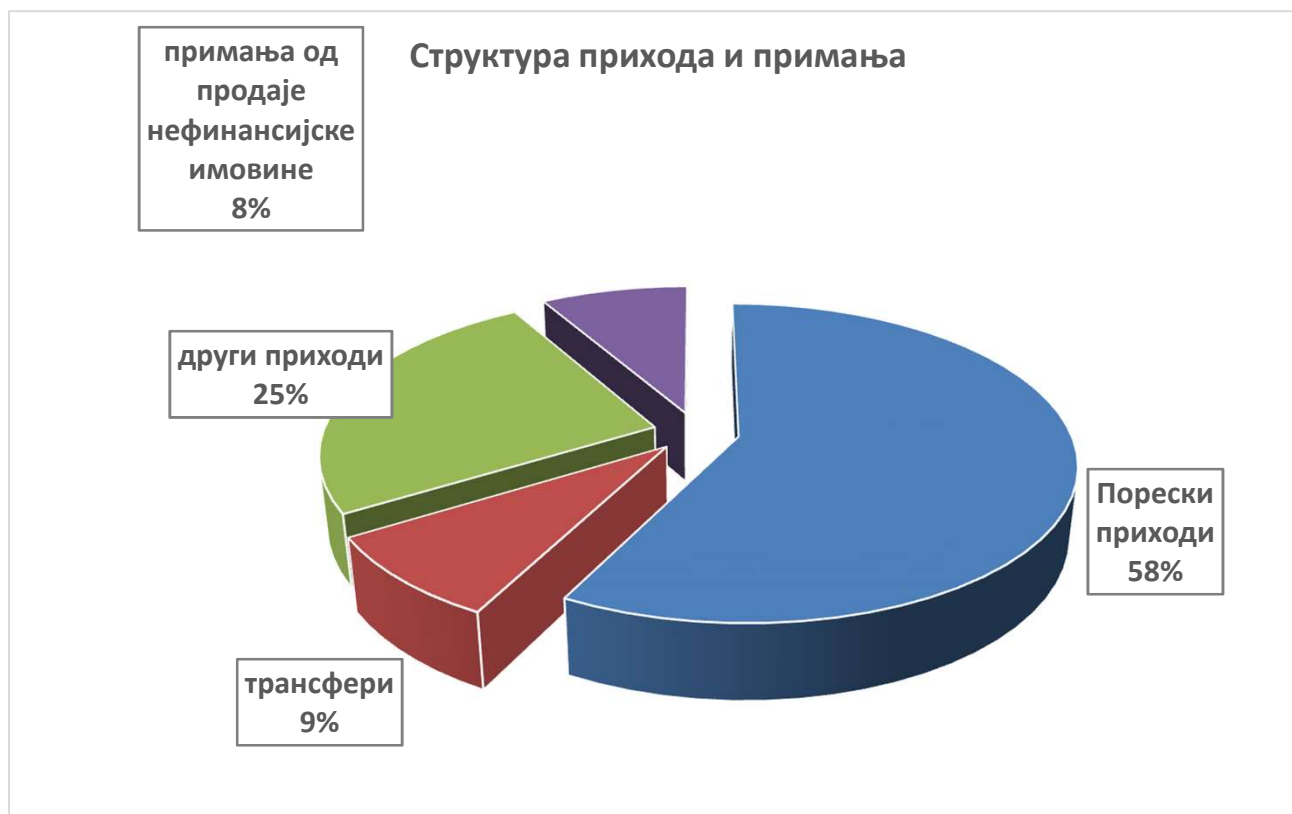
Шта су приходи и примања буџета?

Структура планираних прихода и примања за 2022. годину

Структура планираних прихода и примања за 2023. годину

Шта се променило у односу на 2022. годину?

- Укупни приходи и примања наше општине у 2023. години су се повећали у односу на последњу измену Одлуке о буџету за 2022. годину, за **48.029.000** динара, односно за **2,4 %**.

- **Порески приходи** су повећани за 114.634.000 динара.
- **Примања од продаје нефинансијске имовине** су повећана за 33.681.000 динара.
- **Трансфери** су повећани за 14.050.000 динара

- **Други приходи** су смањени за 114.336.000 динара.

На шта се троше јавна средства?

Буџет мора бити у равнотежи, што значи да расходи морају одговарати приходима. Укупни планирани расходи и издаци у 2023. години из буџета износе:

2,207 милијарди динара

- ✓ **РАСХОДИ** Расходи представљају све трошкове општине за плате буџетских корисника, набавку роба и услуга, субвенције, дотације и трансфере, социјалну помоћ и остале трошкове које општина обезбеђује без директне и непосредне накнаде.
- ✓ **ИЗДАЦИ** представљају трошкове изградње или инвестиционог одржавања већ постојећих објеката, набавку земљишта, машина и опреме неопходне за рад буџетских корисника.
- ✓ **РАСХОДИ И ИЗДАЦИ** морају се исказивати на законом прописан начин, односно морају се исказивати: по *програмима* који показују колико се троши за извршавање основних надлежности и стратешких циљева општине; по *основној намени* која показује за коју врсту трошка се средства издвајају; по *функцији* која показује функционалну намену за одређену област и по *корисницима буџета* што показује организацију рада општине.

Шта су расходи и издаци буџета?

Расходи за запослене	<ul style="list-style-type: none">• Расходи за запослене представљају све трошкове за запослене, како у управи тако и код буџетских корисника
Коришћење роба и услуга	<ul style="list-style-type: none">• Коришћење роба и услуга обухватају сталне трошкове, путне трошкове, услуге по уговору, специјализоване услуге, трошкове материјала и текуће поправке и одржавање.
Дотације и трансфери	<ul style="list-style-type: none">• Дотације и трансфери су трошкови које локална самоуправа има за исплату институцијама које су у примарној надлежности централног/покрајинског нивоа као што су школе, центар за социјални рад, дом здравља.
Остали расходи	<ul style="list-style-type: none">• Остали расходи обухватају дотације невладиним организацијама, порезе, таксе, новчане казне.
Субвенције	<ul style="list-style-type: none">• Субвенције се одобравају за функционисање међумесног превоза и пољопривредним произвођачима.
Социјална заштита	<ul style="list-style-type: none">• Социјална заштита обухвата све трошкове исплате социјалне помоћи за различите категорије грађана.
Буџетска резерва	<ul style="list-style-type: none">• Буџетска резерва представља новац који се користи за непланиране или недовољно планиране сврхе, као и у случају ванредних околности.
Капитални издаци	<ul style="list-style-type: none">• Капитални издаци су трошкови за изградњу нових, или инвестиционо одржавање постојећих објеката, набавку опреме, машина земљишта и слично.

Структура планираних расхода и издатака буџета за 2023. годину

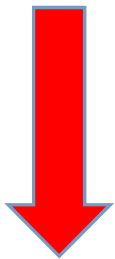

Структура планираних расхода и издатака буџета за 2023. годину

Шта се променило у односу на 2022. годину?

Укупни трошкови наше општине у 2023. години су се **повећали** у односу на последњу измену Одлуке о буџету за 2022. годину за **39.727.000** динара, односно за **1,8 %**.

- **Коришћење роба и услуга** су смањени за 59.964.000 динара;
- **Социјална помоћ** је смањена за 2.323.000 динара
- **Остали расходи** су смањени за 34.720.000 динара
- **Отплате домаћим кредиторима** су смањене за 3.500.000 динара

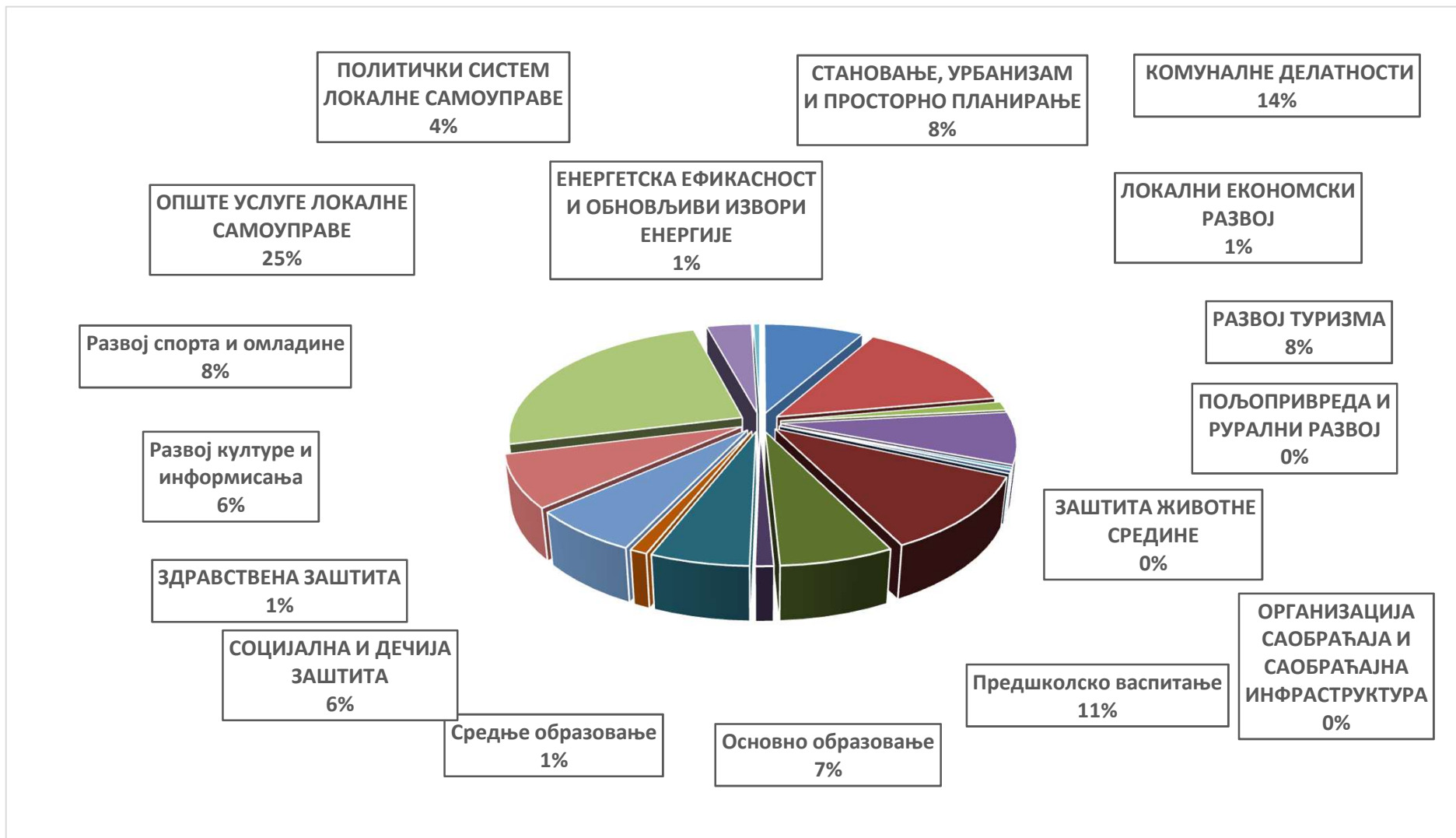
- **Дотација и трансфери** су повећани за 47.881.000 динара
- **Расходи за запослене** су повећани за 71.973.000 динара
- **Капитални издаци** су повећани за 4.380.000 динара

Расходи буџета по програмима

Назив програма	Средства из Одлуке о буџету за 2023. годину (износ у хиљадама динара)	% буџета по програму
Програм 1. Становање, урбанизам и просторно планирање	180.722	8,2
Програм 2. Комуналне делатности	306.500	13,9
Програм 3. Локални економски развој	27.700	1,3
Програм 4. Развој туризма	166.682	7,6
Програм 5. Пољопривреда и рурални развој	7.400	0,3
Програм 6. Заштита животне средине	1.250	0,1
Програм 7. Организација саобраћаја и саобраћајна инфраструктура	9.000	0,4
Програм 8. Предшколско васпитање и образовање	241.909	11,0
Програм 9. Основно образовање и васпитање	145.700	6,6
Програм 10. Средње образовање и васпитање	23.300	1,1
Програм 11. Социјална и дечија заштита	126.450	5,7
Програм 12. Здравствена заштита	22.470	1,0
Програм 13. Развој културе и информисања	141.735	6,4
Програм 14. Развој спорта и омладине	168.191	7,6
Програм 15. Опште услуге локалне самоуправе	545.756	24,7
Програм 16. Политички систем локалне самоуправе	81.115	3,7
Програм 17. Енергетска ефикасност и обновљиви извори енергије	11.236	0,5
Укупни расходи по програмима	2.207.116	19

Структура расхода по буџетским програмима

Расходи буџета расподељени по директним и индиректним буџетским корисницима

Р.бр.	Назив буџетског корисника	Средства из Одлуке о буџету за 2023. годину (износ у динарима)	% буџета по кориснику
1	Скупштина општине	43.752.000	2,6
2	Председник општине	44.326.000	2,4
3	Општинско веће	8.927.000	0,5
4	Општинско правобранилаштво	20.887.000	1,3
5	Општинска управа	1.191.925.000	48,8
6	Културни центар	94.317.000	3,9
7	Библиотека “Др Душан Радић”	34.218.000	1,6
8	Центар за социјални рад	19.400.000	0,9
9	Предшколска установа “Радост”	241.909.000	11,8
10	Спортски центар	150.916.000	5,4
11	Туристичка организација	152.882.000	7,0
12	Општинска стамбена агенција	189.222.000	9,9
13	Месне заједнице	13.285.000	0,8
14	Фонд за заштиту животне средине	1.150.000	3,2
	УКУПНО:	2.207.116.000	

Најважнији капитални пројекти

Назив пројекта	Планирана средства (износ у динарима)		
	2023	2024	2025
Видео надзор на јавним површинама и јавним објектима у Врњачкој Бањи	20.000.000		
Видиковац	18.000.000		
Замена постојећих светиљки јавне расвете штељдивим ЛЕД светиљкама	30.000.000		
Унапређење енергетске ефикасности зграде општинске управе	29.800.000		
Тунел-музеј испод Црквеног брда	10.000.000		
Уређење Гоча	10.000.000		
Фудбалски терен у Врњцима- фаза 2	20.000.000		
Унапређење енергетске ефикасности индивидуалних објеката	11.236.000		

На крају желимо да Вам се захвалимо што сте издвојили време за читање ове презентације буџета.

Уколико сте заинтересовани да сагледате у целини Одлуку о буџету за 2023. годину, исту можете преузети на следећем линку:

<https://www.vrnjackabanja.gov.rs/dokumenta/budzet/odluka-o-budzetu-opstine-vrnjacka-banja-za-2023godinu>